

Илажъэп

Кавказ кином зеушъомбъу. Адыгэ режиссерхэм тырахырэ фильмхэм ильес къэс ахэхъо. Зэуж итхэу «экран иным» адыгэ кинохэр ратуупщыхъэх. Налышык уикынышь, фестиваль-зэнэкъоку инэу Францием ит къалэу Канны щызэхащэрэм ухэлэжъэныр Йоф кызэрыкъом фэдэу хъугъэ. Аши шыхъадекъыхэшь, Оскар къафагъэшьошэнам адыгэ къалэмэ тырахыгъэ фильмхэмэр къэдэух. Кавказым киноискусствэ къыщэуща? Кино тезыхыгъэ режиссерэу, Адыгейим искусствэхэмкэ изаслуженэ Йофышилэу Емкүлж Андзор урчилмэд иджэуап къыритыгъ. Аш тырихыгъэ фильмэу «Невиновен» зыфиорэр шэкъогъум и 7-м къышегъэжьагъэу Урысыем икинотеатрэхэм къащаагъэлъэгъошт.

(Икъех я 3-рэ н. ит).

Дунэе шапхъэхэм адиштэу

Адыгейим имээ промышленнэ комплекс иапэрэ предприятиеу ИКЕА-м дэлэжсъэн мурад зиГэр зэфэшыгъэ Iахзэхэль обществэу «Форест» зыфиорэр ары. Республикаэм имээ фонд иарендатор шихъалэу ар ѹыт. Сертификацеу ѹытагъэм ишишагъэкъэ компанием аш фэдэ амал иЭ хъугъэ. Мыехъонэ районым ипресс-къулыкуу аш фэгъэхъыгъэу къытыгъ.

«Пхъэр игъектолтыгъэу переработкэ шыгъэнам ыльэнныкъокэ сертификацием амалышуухэр къетых. Гушылээм пае, шапхъэу щылэхэр зэкъэ агъэцакъэхэмэ, дунэе рынкэм иханхэ альэкъыщт, предприятие инхэу сертификации ашыгъэгэ пхъэр зыщэфхэрэм экономикэм ыльэнныкъокэ зэдэлэжъэнэгъэ адыярэйнам иамали аш къытыгъ.

«Зэфэшыгъэ Iахзэхэль обществэу «Форестым» ипащэу Заиченко Руслан къызэриуагъэмкэ, имидж проектэу ар хъущт, сыда пломэ экологилем ыльэнныкъокэ пхъэр дэгээр алэклэгъэхъэгъэнамкэ хэгъэгүм икъыблэ амалышуухэр къытыгъ. Аш нэмыхиу Адыгейим и предприятие фэхъазыр пхъэр лъэпкъышум — тфэим хашыгъыгъэ материалыр алэклигъэхъаным.

Предприятием пхъэр зэригъэхъазырэм ыкъи зэраалыгъэхъэрэм нэмыхиу сертификации ашыгъэгэ продукцием икъыдэгъэхъын ыууж ихан муради ил. Аш пае пхъэр зыщизэпахыщт линиер агъэхъазыгъ, гъэгъушынгэхъэри щылэх.

«Тфэим хашыгъыгъэ зэхэшхэгъэ щитир ИКЕА-м ыщэнным пае Iеклахъахээз ашынам ыхылгэгъэ зэзэгъыныгъэ зэдэшыгъ. Нэужым предприятием тумбэхэр, столхэр ыкъи нэмыхи мебелыр къыгъэхъазырьшт», — къытуагъ Р. Заиченкэм.

Мыехъонэ районым иадминистрации къызэрэшьхагъэшыгъэмкэ, производствэм зызериушъомбъурэм дахлуу продукциер зылэклахъэхъэрэми япчагъагъэ хэхъошт. Клэклэу къэплон хувум, республикаэм пхъэр переработкэ щышыгъэнам а проектын къочлакъэ къыхильхъащт.

Адыгэ Республикаэм и Лышъхъэ и Указ

Адыгэ Республикаэм ищитхъуцIэу «Адыгэ Республикаэм мэкъумэц производствэмкэ изаслуженэ Йофыши» зыфиорэр афэгъэшьошэгъэнам ыхылгэгъэ

Мэкъумэц производствэмкэ изаслуженэ Йофыши — пшъэдэкъыжэу ыхырэмкэ гъунепкъэ гъэнэфагъэ зиэ обществэу «Зарям» имеханизатор; Степанов Николай Николай ыкъом — Iахзэхэль обществэу «Дондуковскэ элеваторын» чыгуулэжынамкэ иотдел инженер;

Быжъ Рэцьид Рэмэзан ыкъом — Адыгэ Республикаэм общественне организациеу «Мэлхүнүмкэ Ассоциацием» иветеринарнэ врач шихъалэх;

Павленко Анатолий Виталий ыкъом — мэкъумэцши (фермер) хъызмэштшаплэм ипащэу, унэе предпринимателэу Булгаков Александр Виктор ыкъом имеханизатор;

Панкрушин Сергей Григорий ыкъом —

Адыгэ Республикаэм и Лышъхъэ иунашъу

Рэзэнгъэ тхыльт етыгъэнам ыхылгэгъэ

Физическэ культурэмрэ спортымрэ альэнныкъокэ гъэхъагъэхэр зэриэхэм фэшл Голуб Никитэ Вадим ыкъом — Адыгэ Республикаэм гандбол клубэу «Адыифым» игандбол командэу «Адыиф-2»-м итренер рэзэнгъэ тхыльт фэгъэшьошэгъэнэ.

Адыгэ Республикаэм и Лышъхъэу Къумпыйл Мурат

къ. Мыехъуапэ,
чъэпьюгъум и 22-рэ, 2019-рэ ильес
N 299

гъэхэр. Мы мафэхэм яхъулэу муниципалитетын ыкъуачлеклэ зэшшуахын альякыгъэр аш илын клохэм кыраштыкыгъ: псырын клохэм кызыщыкыгъэр чыпилэу илэр дагъэзыжыгъ, насос станциер нахь клочэхшо зилемкэ зэблахугъ, унашхъэр агъэптигъ.

Республикэ прокуратурэр мы гумэкыгъом изэхэфын къыхэлэжьэн ыкъи пытагъэ зыхэль унашьо ышын зэрэфаар Адыгейим и Лышьхъэ кынгуягъ. АР-м ипрокурорэу Игорь Шевченкэм кызыриуагъэмкэ, мыш епхыгъе юфшэнэр агъэцкэшт.

Фэтэрыбэу зэхэт унэм щыпсэухэрэв къаэтигъэ улчилхэр зэрэтерэхэр Адыгейим и Лышьхъэ кынгуягъашыгъ, ахэм ягумэкыгъохэм адьригъештагъ. Охтэ кэлким кыклоц щыклагъэхэр дагъэзыжынхэу аш фэгъэзгэвээ пстэуми къафигъештагъ. Ар гъэцклагъэ зымыхукэ пытагъэ хэльэу зэрэдэцкэшт.

зэхэфынхэр зэрэзэхащэхтхэр республикэм ипащэ кынгуягъ. Лажъэ зилемхэм дисциплинарэ шийэдэкыгъ зэрэхынштыр, ишкылагъеу алтытэмэ ялэнатэхэм зэрэуагъэкынштхэр хицэунэфыкыгъ.

— Республикаем щыпсэухэрэм яшылеклэ-псэукэ нахышу шыгъэнэр ары шьэрыль шъхьаалэу тиэр. Цыфхэр зэгорэм ымыгъэрэзэхэу зыкызытфагъазэкэ, тиофшэн щыклагъэхэр зеришхэр аш къегъэнэфэ. Арышь, ахэм яофигохэр пынкнэ ыкъи шуагъэ кытгуу зэхэтфынхэм тинаал тедгээтийн фое, — кынгуягъ Күумпыл Мурат.

Гумэкыгъохэр зэхэфыгъэнхэмкэ район администрацием ипащэу Шхьэлэхъо Азмэт, Яблоновскэм ипащэу Атэжыхъэ Заурдин, фэтэрыбэу зэхэт унэр зышыгъэ псөольшэл организацием игенеральнэ пащэу Бат Аскэр яофишэн экололаклэу фырьлэр зэблахун зэрэфаар,

Охътэ кэлким дагъэзыжынэу афигъэптигъ

Адыгэ Республикэм и Лышьхъэу Күумпыл Мурат муниципальнэ гъэпсыкэ зилем «Тэхъутэмькое районом» ипоселкэу Яблоновскэм тыгъуасэ щылагъ.

Мы псэуплээ иурамэу Луговаем фэтэрыбэу зэхэт унэм зиномер 7/5-у тетым щыпсэухэрэм гумэкыгъо ялэу цыфхэм яфитынгъэхэмкэ Уполномоченнэу Адыгейим щылэм зыкынзэрэфагъэзагъэм изэхэфын ары юфыгъо шъхьаалэу щытигъэр. Къэзэрэгъоигъэхэм кызыэрэгъэмкэ, мы унэр затыгъэм ыуух щыклагъабэ илэу кынчэклигъ, къэзагъэфээрэе пкынхэмкэ клашбор гъэлклагъэр, чыунэм псыр члэт, канализационнэ-насос станциен агъэфедэрэм куачлэу илэр маклэ ыкъи ар зыгъэорышлэрэ органицием ибаланс хагъеуцуагъэп.

Адыгейим и Лышьхъэ ипшэрилькэ унэм изытет ыуплэеклугъ межведомственэ комиссиеу зэхашагъэм, щыклагъэхэр дэгъэзыжыгъэнхэм фэшлээ план-график зэхагъеуцагъ. Республикаем ипащэ цыфхэм гүшүэгъу афэхъуугъ.

Шыгуу къэдгээгъын, 2013 — 2017-рэ ильэхэм атэлтигъэ республикэ программэу «Кызызэхоным ишынагьо зыдэшыгъ псэуплэхэм арьсхэр гъекощыгъэнхэр» зыфиорэм кындухэлтигъэхээ юфтихъабзэхэм ягъэцкэлэн епхыгъеу мы унэм хэт фэтэрхэр цыфхэм атырагощагъ. Псэуальэр зышыгъэрэ шыклагъэхэр зилем «СФ-Строитель» зыфиорэр ары. Непэрэ мафэм ехъулэу унэр зыгъэорышлэрэ компаниене «Интер — Строй» зыцээр ары.

Цыфхэм япльыкэ зэригъештагъ. Цыфхэм ыкъи шьэдэкыгъ зыхырэ хэбзэ куулыкъухэм республикэм ипащэ кынфалотагъэх фэтэрыбэу зэхэт унэр ашы зэхъум хэукононгъеу хашыхъа-

Сурэхэр А. Гусевынтырихыгъэх.

ахэм яепльыкэ зэригъештагъ.

Цыфхэм ыкъи шьэдэкыгъ зыхырэ хэбзэ куулыкъухэм республикэм ипащэ кынфалотагъэх фэтэрыбэу зэхэт унэр ашы зэхъум хэукононгъеу хашыхъа-

зеклоштхэр агуригъэуагъ. Закынфэзгээзгээ цыфхэм къаэтигъэ юфыгъохэм игъом зынаэ атэзымыдзээ мунисипалитетын ыкъи хэбзэ куулыкъухэм ялтыкъохэм альянсыкъохэм

цифхэм апашхъэкэ ахэм шьэдэкыгъ зэрэхырэр Адыгэ Республикэм и Лышьхъэ кэлхум джыри ээ агу кынгъээжыгъ.

ТХАРКЬОХЬО Адам.

Депутатхэм апай

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм ия 41-рэ зэхэсигъо 2019-рэ ильэсийн чъэпьюгъум и 30-м щылэшт.

Зэхэсигъом зыщахэлтигъэхэм мы кыкэлтигъюэр юфыгъохэр ахагъэхагъэх: законопроектхэу «Сатын зөзгүүшьомбгүүщ муниципальнэ программэхэм кызыэрэхахырэ шыклем ехъылгагъ», «Муниципальнэ образованиехэм яуплэху-лъытэхло куулыкъухэр зэрэзэхашхэрээрэх ахэм юф зэрэшэрэмрэ япхыгъ юфыгъо заулэхэр зэшшогъягъэнхэм, муниципальнэ-финанс улъялхунхэмкэ полномочие гъэнэфагъэхэр Адыгэ Республикэм и Улъялхун-лъытэхло палатэ фэгъэзгээнхэмкэ зэзэгтынгъэхэр муниципальнэ образованиехэм ялтыкло куулыкъухэм зэррадашын шыклем яхъылгагъ», «Адыгэ Республикэм изакон заулэмэ зэхъокыныгъэхэр афэшыгъэнхэм афэгъэхыгъэнхэм» ятлонэрэу ахэлтигъэнэр; законопроектхэу «Адыгэ Республикэм и Законэ «Административнэ хэбзэукононгъэхэм яхъылгагъ» зыфиорэм ия 66-рэ статья ия 2-рэ Iахх куачлэ имыгъэжьеу лытэгъэнэм фэгъэхыгъ», «Адыгэ Республикэм ишэхъээ правовой актхэм япроектхэм уасэ афэшыгъэнхэмкэ, Адыгэ Республикэм ишэхъээ правовой актхэм предпринимательскэ, инве-

тиционнэ юфшэнэм епхыгъэ юфыгъохэм альялэсихырэр экспертизэ шыгъэнхэмкэ юфыгъо заулэмэ афэгъэхыгъ» зыфиорэрэм, «Адыгэ Республикэм изаконхузу «Бюджет зэфыштыкъэхэр Адыгэ Республикэм зэрэштыгъэпсигъэхэм ехъылгагъ», «Физическэ культуурэм спортымре яхъылгагъ», «Административнэ хэбзэукононгъэхэм яхъылгагъ», «Гээсэнгъэр Адыгэ Республикэм зэрэшызэхашагъэм яхъылгагъ» зыфиорэрэм зэхъокыныгъэхэр афэшыгъэнхэм афэгъэхыгъэнхэм» алерэу ахэлтигъэнэр ыкъи нэмыхъ юфыгъохэр.

Жуковскэм иурам тет унэу N 22-рэ хэт Залышхуу зэхэсигъохэр зыщызэхашэрэм сыхыатыр 10.00-м зэхэсигъор щырагъэжьешт.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм и Тхъаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ

Илажъэп

(Икзух.)

— *Андзор, тепхыгъэ фильмэу «Невиновен» зыфиорэр хъазыр. Кинотеатрэ инхэм къаца-гъэлъэгъошт. Тынфэгуши Io мыш фэдэ уахътэри къизэрсыгъэмкээ. Сэ къизэрсийши Йирэмкээ, джса жьгугъэу кинор бгъэлъэгъоним ийзин нахь охътаби, куачи ыхыгъ. Адрэ техын, зэхгъэуцожын, мэкъэ кэлъхьа-ныр шиехъу эшилопхыгъэ фэдуу къысцихъ.*

— Ар аперэ нэплэгъу нынэп. Шынкъэу пюштмэ, зэкэе едзыгъомэ куачиэу ахыгъэр маклэп. Гулшысуу щынэр сценарие птыхынхын, актерхэр къихэхьинхэр, зыщытпхыщт чыпшэхэр бгъэнэфэнхэр. А зэпстэур джыри фильмым итехын уфемыжъээ зээгъезафа. Дэлкыр зэрагъэуцуу, чырбыщ-чырбыщуу зэтеслхъээзэ, сильыктоягъ. Тэрэз, кинотеатрэм узэрчэхьащыр анахь къинигъ. Сыда пломэ тэ, Кавказ шьольырхэмкээ, фильмым зэрэпшэйт шынкъэр тшшэрэп, аш фэдэ Ioофшэнэр зэшшозыхыщт компании тиэп. Джыри аш фэдизэу кино къидэгъэхьоним тыфекулаал. Тетхышт, монтаж тшшыщт, макъэхэр едгъэкүштих. Ау кинор цыфхэм ябгъэлъэгъууним укынисыфэ шапхъэу бгъэнэфэнхэр маклэп.

— *Аш пая уахътэу шиу-къизыдэкийштыр зы-къизэкийшьухъажь зэпы-тыхъэр?*

— Ары адэ. Аперэмкээ, фильмым фестиваль щынэныгъэ къыкъун фае. Мары тэ тикиностудиенеу «Кавказфильм» тырихыгъе кино Канадэ, Шъячэ, Москва, Санкт-Петербург, Карелием ашыктоягъхэр зэнэкъоцуу-фестивальхэм ахэлэжъагъ. Аш ильэс фэдиз ыхыгъ. Аш ылж кинотеатрэм тызэрчэхьашт гъогум тытхэгъ. Тильэгъохьшыр «Урсые фильм куп» зыфиорэр компаниюе Москва дэтир ары. Аперэ мафи тиэпийштэхэу, продюсерхэу Къэрдэнэ Ризван, Хъуажэ Аминэт, Шынмахэ Арсен, Алексей Петрухиним, Кыкы Аскэр мы мэхъэнэ ин зиэ Ioофшэнэр зэпыгъэфэгъенимкэ яштогъэшко къэклиагъ.

— *А зыифайорэ кино ѹэн компанием фэдэ адэ Кавказым игъэуцожъуая?*

— Ioоф пынкъэп. Ау зэпымы-

лоф зымышээрэм. Сээр дэдэми сывэклюжыщтэп. Сценарие тхынным къыщыублагъэу тхынным, зэхгъэуцожынным, экраным нэгъэсгэгъенным нэсихъэу, зэклэмэ сахэлжъагъ. Сэр-сэрэу зэкэе спеклэкинэу сифэягъ. Хэта зышээрэр, джыри зы проект къыкэлъыкъомэ, пысичэгъ мыжъоу узэлэпэоштхэр джыри нафэу сэшшэх. Творческэ гъогур къызэптичыфэ купэу къыздэлжъагъэм зэхъокынгъэхэри фэхъухэу хъугъэ. Сыда пломэ сыхшт 20 зэпымыу Ioоф пшиэнир зыфэмукочыгъэхэр къыхэхъагъэх. Ау гъогум къыздыхъэхи, зесэгъэжъакъэм зы сомэ сиджыбэ имыльэу, фильмэр кинотеатрэм къыздынэзэгъэсигъэхэм зэкэемэ сафэрэз.

— *Тхыапша адэ тэфа-гъэр зэкэлмкИ фильмым итехын, изхэгъэуцожын?*

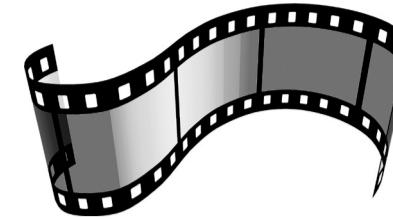
— Сомэ миллион 18. Федэ къыхэхъимыхъжими, а мылькур тутугоижимэ сэзэгъыщт. Ахъщэ кином къыхэзыхъагъэхэм афызэкбэлжъокъожын фаеба.

— *Ахъщи уимыиIoушиоф инэу зебгъэушомбгъугъ. Кинор Кавказ шьольыр пчагъэхэм ашытпхыгъ, Москва, Санкт-Петербург шиуанэсигъ. Къушхъэхэм мэфитIo льесэу шиуакъыщекIo-кыгъ. Аш фэдизим ак-терхэр, операторхэр къепицкИнхэ фаеба яфэIo-фашихъэр зэкэ ябгъэгъотызэ. Къэбэртэ-Бэлъкъарым уимыиIoуши-пхын плэкъыщтыгъэба?*

— Сыкъызэтэуцомэ, си Емкүжэп. Секүштэп, сезэгъыщтэп

— *Ори, узинацэ «Кав-казфильм» зыфиорэ компаниеми аперэу кинотехынир шиупэкIo-кыгъ. КъызгурэIo, пэ-риохъухэр мэкиагъэт. Ау зэкэлмэ уапхырыкыгъ, укызэтэуцожъагъэт.*

— Сыкъызэтэуцомэ, си Емкүжэп. Секүштэп, сезэгъыщтэп

— Сфэмыгъэцкэштыр пшэрэлжъэу эзъеуцужыгъэп. Аперэ фильмэу тесхырэм зэкэе адигэ республикэхэр къыщыизгъэльтэйхъу хэе сифэягъ. Тишильырхэр джэнэтих, чыпшэ къыхэхъимыкэе къин тльэгъуягъ. Шьольыр зэфэшхъафхэр къызэрэшыгъэльтэйхъу дыкыгъуоу актерхэр къызэрыкыгъэхэр зэфэшхъафгъэх. Адигеим, Къэбэртэ-Бэлъкъарым, Къэрэшэ-Щэрджэсым, Москва, Украина м ашыщ актерхэр хэлжъагъэх. Джыри техын пшиэнир зэрэхээзэ, ахэр зэшшунхэ фэягъэ. Фильмым итемэ шхъхаэ — зэкэе цыфхэр зэфэдэх — аш дэжымы шыпхырысцинэу сиублэгъагъ.

— *Лъепкъ зэхэдзыр, зэ-мизэгъыныгъэр — ары*

фильмэу «Невиновен» къыщыбгъэльтэйхъорэр.

Скинхедхэм адигэ клаэ аукы. Мы темэр ши-зэхъум, пхырымыкын ымыльтэйхъинэу угегуши-сагъэба?

— Сыда зыкыпхырымыкыщтыр, Свет?

— *Я 90-рэ ильэсхэм къа-щегъэжъягъэу Урысыем щытырахырэ фильмын Кавказым къикыгъэхэр ары укIаклохэу къаца-гъэльтэйхъорэр.*

— Сэ тесхыгъэм хэти щызэфэд. Аукынэ клаэмэ, зыкынгъэ клаэмэ зи ялажъэп. Сыд адэ укын Ioоф къызкъыхъагъэр? Зы ушхъагъу горэ илэнба? Укаклом зи имылажъэу мэхъуа? Фильмым аш джэуал къирэштишт. Сэгүгъэ цыфхэм ар къа-

турыонэу. Мыш дэжымы зэкэе къыщыслотэштэп. Шэклогъум и 7-м къаклохэмэ, альэгъущт.

— *Кавказ кинор сид фэ-дэн фая?*

— Кино тэрэзын фае. «Тэрэз» сомэ къизгъэкырэр — зеклокэ тэрэхэр къыщыгъэльтэйхъонхэ фае. Кавказым хабзуу илтыр муыкъуагъэу, лыгъэр щызэрхъэу, щысэшшу хъущт цыфхэр хэтхэу, шулыгъэу къыщыгъельхъомэ, ар шулыгъэу къабзэу, напэр щымыуцэпгъэу щытын фае.

— *Аш фэдэ «Невино-вен»?*

— Сегүгъугъ аш фэдэнэу. Ау уасэ къыфэшышиштхэр елпль-штхэр ары.

— *Урысыем икнотеат-рэхэм зэкэлмэ къаца-гъэльтэйхъоштэ фильмыр?*

— Зэкэлмэ хъущт. Чыжээ дэдхэх, Сыбыр е Темир къапа-пхэм ашылэхэ шьольырхэр къызэдегъэубытыгъэхэп. Сыда пломэ джыри аш фэдизэу тицэрийлоп, мээ мэкъэгъэу къодыекэ цыфхэм анаэ къызытырягъэдэшшущтэп. Кавказ шьольырхэм зэкэлмэ къаца-гъэльтэйхъошт. Аш нэмьыкэу къэлэ гупчэжуу Москва, Санкт-Петербүрг фэдэхэм ашыклошт.

— *Фильмыр төххыфэ театэрэ IoшиИнэир зэ-пигъэзүгъа? Хъауми шиупыжысигъа а Ioфыр?*

— Театрэр — сищынэгъ. Ары сиыфагъэсагъэр, сиыфеджагъэр. Тхээм джэнэт къырет, сиклээгэгэджаагъэу Марк Захаровыр бэмышэу дунаим ехижыгъ, мырэущтэу ўыощтыгъэ: «Проект заулэ зэдэпфы хъущтэп. Шхъэр зэрэпсаоу узхэт IoшиИнэир эптын фае». Театрэм спсэ хэлъ, ар ступицштэп ёгашэми, кинор тесхыгъэ зэпүүгъ фэсшыгъагъэгъ. Шынпикъэ, фильмым тэгээхъазырыгъэ клип заулэ тикиностудиэ тырихъгъ. Ау ахэри тымышынхэм шоол илгээп. Ахъщэ гори къэбгъэхъэн фаеба...

— *Гухэль благъэхэр...*

— Фильмэу «Невиновен» зыфиорэр лъэпэ мафэ едгэжъэньир ары джыдэдэм зыууж титыр. Зэкэе къыблэ къуалэр къэткүхъагъ, журналистхэм гүшүэгъ тафхэгъ. Ашкэ Адигэ телевидениеми, республике гъэзэтхэм лъэшшэу сафэрэз, анаэ къыттырагъэты зэпйт. Шэклогъум и 7-м къэбгъэльтэйхъэр аублэштих.

— *Шапхъэу щыт тхам-мэфитIур ара ар къызэ-рагъэльтэйхъоштыр, хъауми джыри лъагъэкIo-тиштэ?*

— Цыфхэр къызэрэклоштхэм елтыгъэшт. Ахэм ялтыгъэшт тигухэлхэри. Зичээзуу фильмэр зыфэдэштыр сэшшэ. Сценарие тхынныр едгэжъэгъахъ. Тыкъэуцштэп. «Кавказское кино» аломэ — ар зыфайорэ фильмхэр зыфэдэхэр унэ къыкълохэху хъуным тыфэлжъэшт.

Дэгүүштагъэр
ТИШШУ Светлан,
АР-м изаслуженнэ журналист.

Сатыушыным пыльхэм ІэпыІэгъу афэхъущых

Лъэпкъ проектэу «Предпринимательствэ цыклюм ыкчи гурытым, предпринимательскэ егъэжьаплехэм ІэпыІэгъу ягъэгъотыгъэнэйр» зыфиорэм кыдыхэльтиагъэу Корпорациеу «МСП»-м 1ахъзэхэль обществэу «МСП Банкыр» игъусэу егъэджэн семинар чъэпъогъум и 23-м Адыгейм щызэхащагъ.

Мыльку, гъэгүйнэгъэ ыкчи лизинг ІэпыІэгъу шыкілхэм, джащ фэдэу мэкъумэц кооперацием, предпринимательствэ цыклюм ыкчи гурытым ясубъектхэм ахахъэхэрэм заказчик инхэм ашхэрэр ашэфышунхэмкіэ ІэпыІэгъу афэхъунхэм юфтьхабзэр фэгъэхыгъягъ. Аш Адыгэ Республикаем икъэралыгъо хабзэ иорганхэм, ичыпэ зыгъэорышлэжыплехэм, предпринимательскэ сообществэм, мэкъумэц-фермер, унэх хызымтшаплехэм ялъыклохэр, унэх сатыушыныр езыгъажъэхэз зышионгъохэр хэлэжьагъэх.

Экономик хэхъоныгъэмкіэ ыкчи сатымкіэ министрэу Къуанын Анзаур егъэджэн семинарын кызызэуихызэ, Адыгэ Республикаем и Лышхъэу Къумпый Мурат ыцэкіэ къээрэгүйонгъэхэм шуфэс гүшүлхэмкіэ закынфигъэзагъ. Предпринимательствэм тишиольтыр зыщирагъэушъомбгыуным, предпринимательхэр юфтьгоу зыгъэгумэцкыхэрэр зэшохыгъэнхэм афэш зэрээрэгүйонгъэхэр аш хигъэунэфыкыгъ.

Адыгэ Республикаем и Примьер-министрэгээс игуадзэу Сапый Вячеслав егъэджэн семинарын къэшакло фэхъугъэхэ Корпорациеу «МСП»-мрэ «МСП Банкыр» лъэпкъ проектыр пхырышигъэнымкіэ ялахъышу къызызэрэкторэр ипэублэ псальэ къышыхигъэшыгъ.

Мыхэр тицихъэ ательэу, мэхъанэшко еттэу юф зыдатшэхэрэм ашыщых, — кыулагъ. — Чыжэкіэ тицэдэгүшүэш.

Щыгъэми, непэр юфтьхабзэм аперэу благьэу тызэлкэн амал кытитыгъ. Тирегион ибизнес цыклюм ыкчи гурытым язытет нахьышу шыгъэнхэм непэр юфшэнэйр фэлорышлэшт. Аш къэух дэгъу хэфхууным фэш къэралыгъо ІэпыІэгъум ильэнэхко постэури дгээфедэн фае. А шыкілхэр, мэхъане зиэ лъенкьюхэр специалистхуу къеблэгъагъэхэм къышуфалотэштых. Бизнесэу шузыуылтым епхыгъэу шузыуыгъэгумэцкхэрэ улчэхэр шхъеийгъэхэу къэштууих шьуфит.

Шольыр хэхъоныгъэмкіэ Дирекцием иупчлэхъэгъо Павел Городецкэр мыльку, гъэгүйнэгъэ ыкчи лизинг ІэпыІэгъу шыкілхэм къэклэу къатегушыагъ.

Ахэмкіэ ІэпыІэгъу кызэрратыгъэхэм алэклэль опытымкіэ къазэрэдэгъэштхэр, лъэнкьюу зэрэзатеутыгъэхэмкіэ «Іэнэ хъураххэр» зэхажэнхэш, игъэлэгтэйгъэу къазэрфалотэштхэр кыулагъ.

Егъэджэн семинарын къидыхэльтиагъэу предпринимательствэ цыклюм ыкчи гурытым и Бизнес-навигатор и Портал зэрагъэфедшт шыкілхэр нэрэлжэгъу къафишигъо къэралыгъо бюджет учреждениеу «Муниципальная фэл-фашлэхэр афээгъэцэкіэрэ гупчэм» епхыгъэ бизнесым ифэл-фашлэхэмкіэ ІэпыІэгъу егъэгъотыгъэним игупчэ ипащэу Беджэлды Оксанэ. Мы порталын ишуагъэкіэ бэшлагъэу бизнес зиэхэм нахь

лъагъэктэн, езыгъэжъэнхэу фаехэми бизнес-планыр къышлытын, нэкъокъогъухэу ялхэм, къэралыгъо ІэпыІэгъу щылхэм якъэбархэр рагъотэнхэ амал ялшт. Семинарын хэлажъэхэрэм ашыщуу порталалим зыщиызыххэхэз зышионгъохэм гупчэм илофышлэхэр ІэпыІэгъу афэхъутгъэх.

«Іэнэ хъурэе» шыкілхэм тетэу реклекийгъэ семинарыр щэу зэтэутыгъагъ: предпринимательствэ цыклюм ыкчи гурытым и Корпорациеу и Банкэ мыльку, гъэгүйнэгъэ ыкчи лизинг ІэпыІэгъу шыкілхэу арагъэгъотхэрэр; предпринимательствэм исубъектхэр къэралыгъо щэфэным зэрэхэлжъэштхэр; мэкъумэц кооперацием хэхъоныгъэ

ышынымкіэ щылхэх къэралыгъо ІэпыІэгъухэр.

Хъакіещ комплексэу «Терем у реки» зыфиоу поселкэу Каменномостскэ Александр Бородин кызызэуихыгъэм зыригъэшомбгыуным фэш къэралыгъо ІэпыІэгъуу сомэ миллионы 9,8-рэ къыратыгъ. Аш епхыгъэ тхыльхэр зэригъэхзыгъэхэр, перьохуу зыпхырыкыгъэхэр къафиолотагъ.

— Ильэс 13 хъугъэ бизнесым сзылылтыр, — кыулагъ аш. — Къоджэ унэ цыклюм сянэж кысыфигъэнагъэмкіэ езгъажы, хэзгъахъозэ джы хъакіещ номер 31-рэ сиэ хъугъэ. Нэбгырэ 15-мэ юф щашэ. Щэч хэлтээл фэдэ къэралыгъо ІэпыІэгъухэм мэхъанэ зэрялэр ыкчи мы ахьщэ чыфэу кысатыгъэм процент инэп төхөрөр (8,5-рэ), пальэу зэрэстыщыри сибиизнес ельтыгъэу кысфалытагъ.

Джащ фэдэу гүшүлхэу тэзыфэхъугъэхэм ашыц унэ предпринимателэу Нэгъой Заур. Армы программэм проектитумкіэ хэлжээ. Зыр — гектары 140-рэ хъурэ дэжье сад ыгъэтысын, адэр — термальнэ комплекс зэтэригъэпсихъаныр.

— Проектитоу есхыржьэхэр тапэкэ федэшко къэзытыштхэм ашыщых, — кыеуатэ Нэгъой Заур, — ау охтэ гъенэфагъэ ыкчи мылькушо ахэппльхан фае. Дэжье чыгхэм ягъэтысын сомэ миллион 86-рэ, адэр термальнэ комплексхэм яшын — сомэ миллион 200 атефэшт. Къэралыгъо ІэпыІэгъу хэмийтэу, сэ сизакьюу сфеуключытштэп. Сыщэгүгы сипроектхэм осэшу квафашынэу ыкчи «МСП Банкыр» и ІэпыІэгъу згъотынэу.

Іашынэ Сусан.
Сурэтыр іашынэ Аслъан тырихыгъ.

Гупчэ урамхэм остыгъэхэр ашызэлахъущых

Мыекъуапэ имэрие ипресс-къулыкы къызэрритыгъэмкіэ, Адыгейим икъэлэ шьхъаэ иурамхэр джырэ шапхъэхэм адиштэнхэмкіэ юфшэнхэр лъагъэкъуатэх. Ильэсэу итыр имыкызэ урамэу Пролетарскэм остыгъэхэр зэкіэ щызэлахъущых.

«Кіэутоекло правительствэм» къызэдэлхытагъэхэ юфтьхабзэхэр зэрхъанхэу нахьышуо зыгъэнэфыщтхэ, энергийн къэзүгъоштхэ джырэ остыгъэхэр гупчэ урамхэм апальэнхэу раххуухээ.

Непэр шапхъэхэм адиштэрэ щылхэм къэлдэсхэм ялэним фытегъэдэгъ.

Пыхыгъэ федеральнэ проектым ипхырышини лъагъэкъуатэ. Фэтэрибэу зэхэт унэхэм ящагхэм язэтэгъэпсихъанкіэ дизайн-проектхэм ахэппльагъэх, аш фэдэ унэхэм ачлэхэм яшошхэр къыдальтиэзэ, джыдэдэм проект-сметэ документацием зэхъокынгъэхэр фашых.

«Щагу пэпчэ юфэу щашлэштэр гъэнэфэгъэнымкіэ, къэлдэсхэм яфэнкьюногъэхэр икъоу къызыщыгъэлэгъэгъээ проектхэм язэхэгъэуонкіэ ахэм яшуагъэ къызэрэлжоштим щэч хэлээп», — кыулагъ Андрей Гетмановым.

Шухъафтын афашигъ

Искусствэм иеджаплехэу Адыгейим итхэм яанах ёджэкло дэгъухэм шухъафтын къяжэ. «Золотое кольцо России» зыфиорэм туризм хахъэхэрэ къалэхэр къаклухъанхэу путевкхэр ахэм аратыгъэх.

АР-м культурэмкіэ и Министерстве къызэрритырэмкіэ, къэлэцыкъухэр къыхыха эзэхум анахъэу аналэ зытетыгъэр дунээ, Всероссийскэ ыкчи республикэ зэнэхъокъухэм, олимпиадэхэм, къэгъэлжэгъон зэфэшхъафхэм ахэлжъэхэр арих.

Зэкіэмкіэ еджэкло 40 къыхахыгъ.

(Тикорр.).

Ятлонэрэ хэппльэгъумкіэ Къэралыгъо Думэм гъэтэрэззыжынхэрэ штагъэх

«Къоджэдэс бзыльфыгъэхэу лажьэхэрэм юф зэрашлэрэ сыхват пчагъэм къызыгъэлжэгъэнэйм тегъэпсихъэгъэ гъэтэрэззыжынхэу Урысие Федерацием Юфшэнхэмкіэ и Кодекс фашытхэр ятлонэрэ хэппльэгъумкіэ Къэралыгъо Думэм ыштагъэх. Гъэтэрэззыжынхэм Юф адээшигъэхэр Къэралыгъо Думэм и Тхъаматэу Вячеслав Володинимрэ партиеу «Единэ Россиям» къыгъэлжэгъэ депутатхэмэрэ ари.

«Депутатхэмэрэ профсоюзхэмэрэ къацэхъазырыгъэ законопроектым къудажхэм адэс ыкчи ашылжъэрэ бзыльфыгъэхэм тхъамафэм сыхват 36-мехъою юф амышлэнэир къызыдэлхытагъэ. Тхъамафэм сыхват 40 ахэм юф ашэ зэхъум лэжъапкіэ ялагъэр къафэгъэнэжыгъээн фашу, юфшэнхэу мафэр яхь-яхьэу зыщыгъыгъэ юфшлэпэлэштэрэ ашылжъэрэ бзыльфыгъэхэм нахьыбэу ахьщэ ятыгъэнэу законопроектым игъо щальэгъу. Законым къуачэ илэ зыхъукіэ, лэжъапкіэ къырагъэлжыхын амьльэцын пае ятлонэрэ хэппльэгъумкіэ законопроектым статья шхъаф

хагъэхъагъ», — кыулагъ Къэралыгъо Думэм и Тхъаматэу Вячеслав Володиним.

«Джырэ нэс федеральнэ закон гореми щыкілхэмпэтихъягъыгъээп къоджэдэс бзыльфыгъэхэм тхъамафэм къоджлоу сыхват 36-рэ нахь юф амышлэнэу фитынгъэ зэрялэр. Законым заштэкіэ, къудажхэм ашылжъэрэ бзыльфыгъэхэр нахь ухьумафэм хувьштых юфшэнхэу сыхват пчагъэм къызэрэшагъэлжэгъэм епхыгъэу ялжъапкіэ къырамыгъэлжынхэмкіэ, юфшэнх къин зыгъэцакіэхэрэм къатефэрэ ахьщэр икъоу къаратынхэмкіэ», — кыулагъэшыгъ Вячеслав Володиним.

Пүнүгъэ мэхъанэшхо я!

Кэлэцыкъу емыш-шумышэхэм клоныр, гушиэнэир зэрэрагъажьэу, амышэрэбэр ашогъашэхонэу упчирье дэдэх. Альэгъуи, зэхахи — жыр кыздикирэри, псыр зэрычъэрэри, чыгхэр кызэрекхэрэри — зыкэмийупчэхэрэ щылэп.

Мы зэкэми, сабыхэм нахь псын-кэу зыкваштэнэмкэ, дэонхэ алъекэу, яптоу зэхахырэй агу раубытэу есэнхэмкэ, гушиэнкэ шыклеми, плорэм гъесэл-ушыье хэльми бэяльтигъэр. Ашкэ пүнүгъэ лъэныквор гъэлэшгъэнэмкэ анахь мэхъанэ зилэхэр пышсэхэр арых. Ахэм аклэдэлукхэрэ сабыхэр яш цыкльхэу, гушиэнэир нахь къафэпсынкэу, гульти-зэхшээ дэгүү ялэу мэхъух.

Мы шлошыр и тхаклоу, Адыгэ Республика и Къэралыгъо шуухафтын илауреатэу Надежда Байновами. «Кэлэцыкъум, ильэсэм кыщегъэжъагъеу ыкли нахь ныбжь илэ зыхъукэ, ренеу зыгорэ фэпилтэн фае, ашкэлэгъэшлүзэ (зэхихырэй гурыгъошу фэпшызэ), щылэшгъэм хэощэ. Ашкэ анахь амал дэгүүр пышсэхэр арых. Сэ сшхъекэ

сабыитф спугъеш, шыпкэ, джы ахэр ны-тих, ежхэм атешыкыгъэхэе пышсэхэр афызэхасльхэхээ згэдэлштэгъэх, — эло бзыльфыгъе яшым. — Джыри сикорэльф-пхорэльфхэм пышсэхэр якласэх лъэшэу, сэри сфеэлэккэу зи кыстенэрэп».

Надежда Байновам апэдэдэх тхэнэир зэрэргэжъэгъагъэр пышсэхэр ары, ишъяуоу Дим ары ахэмкэ къаигагъэр, ыкэ ытлупшыгъэп, ренеу зэпымьюу кыифэпилотэ зэптигъэми, емызшэу кызэрэдэлштэгъагъэр ным щыгупшэрэп.

«Обижать нельзя друзей» зыфиорэ тхылъеу Н. Байновам бэмышэу кыдигъэкыгъеу кышшо пкырапкынэр зилэр анахь цыкль дэдэхэу кэлэцыкъу яшыгъем клохэрэм атегъэпсихъагъ. Мыщ усэ 35-рэ ыкли пышситф «Костя и гномики» ылоу кын-

дэхъагъэх. Ахэм къаигатэрэм ельтыгъеу сурэтшыгъехэу кэлэцыкъу хэм шо зэфшхъафхэмкэ агъэлэжынхэ фаехэр дэтых. Зэхахырэй ашхъэ зэрэраубытэштэм нэмийкэу, къелэм яшыгъем, сурэт шыклеми ашшэйт, алэпкэльэпхэм нахь тоф ашшэйт.

Усэ цыкль пэпчээ зы шэн-гъэпсыкээ горэ щыкэгъетхъыгъ: гушиэнэир пae, ныбджэгъухэм агу хэбгээхэй зэрэмыхъуштыр, лэпээсагъэм зызэрэфбэгъэсштыр, шыпкээр плон зэрэфаер, нэмийклеми.

«Костя и гномики» зыфиорэ пышсэ зэхэхтэри уинми узлэпащэу, сабыгъо-къэбзагъэр нэм кыклагъэу-цожъеу, кэлэцыкъу дунай нэфым ухээштэх.

Мы тхылъым кыдэхъагъе усэ цыкъухэри, пышсэхэри кэлэцыкъу хэм

къяшэкыгъе постэур нахь ашлэнэмкэ, гушиэнкэ тэрэзэир къаэлэхъанымкэ, зэхахыгъэр е алъэгъугъэр къалотэжынхэу есэнхэмкэ, дэгүүр ыкли дэир тэклу-тэклүзэ къагурыонымкэ амалыших. Гушиэнэ зафэр ары цыфыр зэрэплюу, хэти анахь ишыклагъэр.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Пенсиехэр

Электроннэ шыкэм

Кэлэкорэ 2020-рэ ильэсэм кыщыублагъеу тофшланпэлэм үтхэм ятрудовой книжкэхэр электроннэ шыкэм тетэу гъэпсыгъэштэх.

Аш ишуагъекэ цыфым иофшлэн зэхъокынгъеу фэхъухэрэм алъялгээнэу амал илэ хъущт, тофшланпэлэ чыпилэр къэзывтыхэрэмкэ ар нахь яшфэгъу.

Джащ фэдэу трудовой книжкээр электроннэ шыкъу кэлэцыгъэмэ, аш хэукононгъэхэр хамышыхъанхэмкэ, бэлдэгэшлэгэхэй эхъяа дэтхагъэр зыгорэ зэблимыхъунымкэ, къэбар нэпцэ дамыгъэхъанымкэ ишуагъэ къэклошт. Цыфыр пэлдэгъеу тофшланпэлэ аштэнэу, пенсиер аш тетэу фагъэпсынэу аш амал кытышт.

Электроннэ тхылъым

тофшланпэлэ чыпилэр зыфэдэри, уахтэу цыфыр аш зыщиухъагъери, тофэу щигъэцаклэрэри, нэмийкэу джы щылэхэм адэтхэгъэ пстэури щыгъэнэфэгъэшт. УФ-м Пенсиехэмкэ ифонд интернет нэклубго «унэе кабинет» щыуиэмэ, уитрудовой книжкэ итхагъэм уеплъын пльэкышт.

Непэ тофшланпэлэ үтхэм ёхжээр фаехэм ары мыш фэдэ шыкэм зытхъанхэ альэкыштыр, ау аэрэу 2020-рэ ильэсэм үтхэхэрэй ятрудовой книжкээр электроннэ шыкэм таатыштыр.

Унэгъуи 193-рэ

Ны мылькум фэгъэхыгъэ программэм ялонэрэ ыкли аш кыкэлэлыкэорэ сабий кызэрхъуяагъэхэ унагъохэу зигъот маклэхэм аш кыхэхыгъеу мазэ къэс ахъщэ тын къафэклонэу агъэпсын алъэкынэу кыщыдэлъятаагъ.

2018-рэ ильэсэм ишынээштэхэр узэрыпсэун пльэкышт ахъщэ анахь маклэу унагъор зэрыс субъектым щагъэнэфагъэм фэдиз-рэ ныкъорэм шомыкэу кызэлхэхэрэй ары.

Адигеир пштэмэ, ар со-мэ 14344-рэ зэрэхъурэр. Мазэм унагъор ратаатыштыр сабыир зэрыс-пэсун ылэкышт ахъщэ анахь маклэу зэрыс субъектым щагъэнэфагъэм

фэдизышт. 2019-рэ ильэсэм Республика шатырэр сомэ 9104-рэ мэхъу.

Ахъщэ тыныр къафакомэ зышоигъохэм сабыим ыныбжь ильэрэ мэзихырэм нэмисызэ лъэу тхылъир атын фае.

Кызылхуягъэм ылж мэзихи темышээзэ ар зытагъэм аэрэ мафэм кыщыублагъеу къэлэхъагъеу ахъщэр кыифэклошт, аш шозыгъэ-кыгъэм мафэу зыщитыгъэм кыщыублагъеу къалытэнэу рагъэжъэшт.

Сабыим ыныбжь ильэрэ мэзихырэм нэсифэкээ ны мылькум кыхэхы-

гъэхъяа унагъом фэ-клошт. Арэу щытми, ильэс зыхъукэ лъэу тхылъир икэрикэу ытыжын фае. Ны мылькум кыщыдэлъятаагъэхъуяагъе, унагъом зыпари фэкложыгъштэп.

Адигеим щылсоу аш фэдэ ахъщэ тын къафакомэ зышоигъоу Пенсиехэмкэ фондын ичыпилэр орнанхэм лъэу тхылъязытагъэр унэгъуи 193-рэ мэхъу.

УФ-м Пенсиехэмкэ ифонд и Къутамэу АР-м щылэм ипрес-къулыкъу

Бээджашхэхэр агъэтгысштэх

УФ-м и Генеральнэ прокурор игуадзэу Дмитрий Демешиним Краснодар краим щыщ нэбгыритгум альэнхыокэ кызэуяхыгъэ уголовнэ тофым икэуухэр кыгъэнэфагъэх.

Зыгорэ имылькушо атын тухэль зэрягагъэм, куп зэхэт хъухэу цыфым ишылэнхыкэ щынагъо щыт зекуаклэрэй зэрэззэрахъагъэхэм, псэулэлэхэм хэбзэнчээу зэрихъагъэхэм афэш бээджашхэхэр агъэмисэх.

Следствием зэригъеунэфыгъэмкэ, 2018-рэ ильэсэм жононгъуакэм и 8-м чэцүм ыкли

жъоныгъуакэм и 9-м хахьэу бээджашхэе купым хэтхэр Тэхъутэмхыкье районым ит къаджэу. Псэйтгыу дэт псэулэлэхэм гъэбэлгыгъекэ ихъэхи, аш ибысмыхэм атебэнагъэх ыкли сомэ миллиони 5-м ехъу атырахыгъ.

Шыгу къэдгэкыжын, бээджашхэхэр зэрхъагъэхэр Краснодар краим ивице-гу-

бернаторэу тоф зышэштэгъэ Ахэдэжэго Мурат иун ары, аш щыпсэущтэгъэх янэ-ятхээр, ышыпхуу.

— Бээджашхэхэр чыьеу щыльхэе бысмыхэм атебэнагъэх, ахэр скотчымкэ апхыгъэх, сейфыр кынгууахыгъ, псэулэлэхэр къалыхъуяагъ ыкли мылькушо зыкэлгагъахи загъэблыжыгъ. 1939-рэ ильэсэм

къэхъугъэ бзыльфыгъэ (Мурат янэ) жъалымуу зэрэдээзэ-къуагъэхэм къаахэкэу а чыпилэдэхэй идунаи щихъожыгъ. Ильэс 81-рэ зыныбжь ятэрэ ильэс 49-рэ зыныбжь ышыпхуу шобж хыльхээр атещагъэхэй Краснодар краим исымэдэжэш реанимацием иотделение ащаагъэх, — къеты УФ-м и Следственнэ комитет исследственнэ

Гээоришланпэу АР-м щылэм ипрес-къулыкъу.

Лажъэ зилэхэу агъэунэфыгъэхэй бээджашхэхэр аубытгыгъ. Ахэм къафызэуяхыгъэ уголовнэ тофым Тэхъутэмхыкье район хыкумым 193-рэ ильэсэм ипрес-къулыкъу.

Адыгэ Республикэм Йоштэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ иунашь

Адыгэ Республикэм Йоштэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ иунашь
«Унагъор (шхъэзакъо посурэр) гъот макэ илэу зэралтыагъэм фэгъэхъыгъэ справкэр ятыгъэнимкэ
Адыгэ Республикэм Йоштэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ и Административнэ регламент
ухэсигъэним ехыллагь» зыфиорэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхъыгъ

2010-рэ ильэсүм бэдзэогъум и 27-м аштэгэе Федеральнэ законэу N 210-р зытетэу «Къэралыгъо, муниципальнэ фэло-фаштэхэр зэрагъэцактэхэрэм ехыллагь» зыфиорэм, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2019-рэ ильэсүм щилэ мазэм и 28-м ышыгъэ унашь N 18-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэктэхэрэм къулукъухэм регион къэралыгъо улъялунхэмкэ администривнэ регламентхэмрэ къэралыгъо фэло-фаштэхэмкэ администривнэ регламентхэмрэ къызэрхахырэм ыкчи зэраухэсихэрэм яхыгъэ яфыгъо заулэмэ яхыллагь» зыфиорэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэш

1. Адыгэ Республикэм Йоштэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ 2017-рэ ильэсүм шышхъэйм и 1-м ыштэгэе унашь N 174-р зытетэу «Унагъор (шхъэзакъо посурэр) гъот макэ илэу зэралтыагъэм фэгъэхъыгъэ справкэр ятыгъэнимкэ Адыгэ Республикэм Йоштэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ и Административнэ регламент ухэсигъэним ехыллагь» зыфиорэм мыш фэдэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм:

1) унашьом ипэублэ хэт гущиэхэу «Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2011-рэ ильэсүм бэдзэогъум и 12-м ышыгъэ унашь N 138-р зытетэу

тэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэктэхэрэм къулукъухэм къэралыгъо пшъярлыхэм ягъэцэктэнкэ администривнэ регламентхэмрэ къэралыгъо фэло-фаштэхэм язэхэшэнкэ администривнэ регламентхэмрэ къызэрхахырэм ыкчи зэраухэсихэрэм ехыллагь» зыфиорэм гущиэхэу «Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2019-рэ ильэсүм щилэ мазэм и 28-м ышыгъэ унашь N 18-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэктэхэрэм къулукъухэм регион къэралыгъо улъялунхэмкэ администривнэ регламентхэмрэ къызэрхахырэм ыкчи зэраухэсихэрэм яхыгъэ яфыгъо заулэмэ яхыллагь» зыфиорэм зэблэхъугъэнхэу;

2) я 2-рэ пунктыр мыш тетэу къэтгэнэу:

2. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениеу «Йоштэнимкэ ыкчи цыфхэр социальнэ ухумэгъэнхэмкэ Гупчэм» идиректоррэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо бюджет учреждениеу «Къэралыгъо, муниципальнэ фэло-фаштэхэр зыгъэцэктэхэрэм Гупчэм» идиректоррэ унагъор (шхъэзакъо посурэр) гъот макэ илэу зэралтыагъэм фэгъэхъыгъэ справкэр ятыгъэнимкэ йоххэр Административнэ регламентым диштэу зэхашэнхэу.»;

3) я 4-рэ пунктм куачэ имыгъэхэу льтэгъэнэу;
 4) я 6-рэ пунктм хэт гущиэхэу «министрэм игуадзэу И. В. Ширинар» зыфиорэм гущиэхэу «министрэм иапэрэ гуадзэу И. В. Ширинар» зыфиорэм зэблэхъугъэнхэу;

5) гуадзэр унашьом голъ гуадзэм диштэу къэтгэнэу.

2. Къэбар-правовой отделым:

— мы унашьор Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэктэхэрэм къулукъухэм яофициальнэ интернет-сайт ригъэхъанэу;

— къащыхаутынм пае мы унашьор гъэзетхэу «Советскэ Адыгейим», «Адыгэ макъэм», мазэ къес къыдэкырэ официальнэ тедзэгъо «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр» зыфиорэм алэклигъэхъанэу.

3. Мы унашьор зэрагъэцактэхэрэм министрэм иапэрэ гуадзэу И. В. Ширинам гъунэ льифынэу.

4. Официальнэ къызыыхаутырэ нэуж мэфи 7 зытешэкэ мы унашьом куачэ илэ мэхъу.

Министрэу МЫРЗЭ Джанбэч
 къ. Мыецкуапэ,
 Іоныгъом и 25-рэ, 2019-рэ ильэс
 N 260

Адыгэ Республикэм Йоштэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ иунашь

Адыгэ Республикэм Йоштэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ иунашь
«Къэралыгъо социальнэ йоштэнимрэ ягъэгъотыгъэним ехыгъэ къэралыгъо фэло-фаштэм игъэцэктэнкэ
Адыгэ Республикэм Йоштэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ и Административнэ регламент
ухэсигъэним ехыллагь» зыфиорэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхъыгъ

2010-рэ ильэсүм бэдзэогъум и 27-м аштэгэе Федеральнэ законэу N 210-р зытетэу «Къэралыгъо, муниципальнэ фэло-фаштэхэр зэрагъэцактэхэрэм ехыллагь» зыфиорэм, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2019-рэ ильэсүм щилэ мазэм и 28-м ышыгъэ унашь N 18-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэктэнкэ администривнэ регламентхэмрэ къэралыгъо фэло-фаштэхэмкэ администривнэ регламентхэмрэ къызэрхахырэм ыкчи зэраухэсихэрэм яхыгъэ яфыгъо заулэмэ яхыллагь» зыфиорэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэш

1. Адыгэ Республикэм Йоштэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ 2017-рэ ильэсүм шышхъэйм и 1-м ышыгъэ унашь N 175-р зытетэу «Къэралыгъо социальнэ йоштэнимрэ ягъэгъотыгъэним ехыгъэ къэралыгъо фэло-фаштэм игъэцэктэнкэ Адыгэ Республикэм Йоштэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ и Административнэ регламент ухэсигъэним ехыллагь» зыфиорэм мыш фэдэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм:

1) унашьом ипэублэ хэт гущиэхэу «Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2011-рэ ильэсүм бэдзэогъум и 12-м ышыгъэ унашь N 138-р зытетэу

«Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэктэнкэ къулукъухэм къэралыгъо пшъярлыхэм ягъэцэктэнкэ администривнэ регламентхэмрэ къэралыгъо фэло-фаштэхэм язэхэшэнкэ администривнэ регламентхэмрэ къызэрхахырэм ыкчи зэраухэсихэрэм ехыллагь» зыфиорэм гущиэхэу «Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2019-рэ ильэсүм щилэ мазэм и 28-м ышыгъэ унашь N 18-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэктэнкэ администривнэ регламентхэмрэ къулукъухэм регион къэралыгъо улъялунхэмкэ администривнэ регламентхэмрэ къызэрхахырэм ыкчи зэраухэсихэрэм яхыгъэ яфыгъо заулэмэ яхыллагь» зыфиорэм зэблэхъугъэнхэу;

2) я 2-рэ пунктыр мыш тетэу къэтгэнэу:

2. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениеу «Йоштэнимкэ ыкчи цыфхэр социальнэ ухумэгъэнхэмкэ Гупчэм» идиректоррэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо бюджет учреждениеу «Къэралыгъо, муниципальнэ фэло-фаштэхэр зыгъэцэктэхэрэм Гупчэм» идиректоррэ къэралыгъо социальнэ йоштэнимрэ цыфхэм ягъэгъотыгъэним ехыгъэ къэралыгъо фэло-фаштэм игъэцэктэнкэ йоххэр Административнэ регламентым диштэу зэхашэнхэу.»;

3) я 3-рэ, я 4-рэ пунктхэм куачэ ямьгъэхэу льтэгъэнэу;

4) я 7-рэpunktм хэт гущиэхэу «министрэм игуадзэу И. В. Ширинар» зыфиорэм гущиэхэу «министрэм иапэрэ гуадзэу И. В. Ширинар» зыфиорэм зэблэхъугъэнхэу;

5) гуадзэр унашьом голъ гуадзэм диштэу къэтгэнэу.

2. Къэбар-правовой отделым:

— мы унашьор Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэктэнкэ къулукъухэм яофициальнэ Интернет-сайт ригъэхъанэу;

— къащыхаутынм пае мы унашьор гъэзетхэу «Советскэ Адыгейим», «Адыгэ макъэм», мазэ къес къыдэкырэ официальнэ тедзэгъо «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр» зыфиорэм алэклигъэхъанэу.

3. Мы унашьор зэрагъэцактэхэрэм министрэм иапэрэ гуадзэу И. В. Ширинам гъунэ льифынэу.

4. Официальнэ къызыыхаутырэ нэуж мэфи 7 зытешэкэ мы унашьом куачэ илэ мэхъу.

Министрэу МЫРЗЭ Джанбэч
 къ. Мыецкуапэ,
 Іоныгъом и 25-рэ, 2019-рэ ильэс
 N 262

Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщытыктэхэмкэ и Комитет иунашь

Къэралыгъо мыльку ищэнкэ аукцион электрон шыкцэктэхэм зэрэзэхажэштим ехыллагь

2001-рэ ильэсүм тыгъэгъазэм и 21-м аштэгэе Федеральнэ законэу N 178-р зытетэу «Къэралыгъо, муниципальнэ мыльку приватизация зэрашырэм ехыллагь» зыфиорэм я 18-рэ статья, Урысы Федераци и Правительствэ 2012-рэ ильэсүм шышхъэйм и 27-м ышыгъэ унашь N 860-р зытетэу «Къэралыгъо в муниципальнэ мыльку электрон шыкцэктэхэм зэрэшэрэм ехыллагь» зыфиорэр, Адыгэ Республикэм и Законэу 2016-рэ ильэсүм тыгъэгъазэм и 29-м аштагъэу N 32-р зытетэу «2017 — 2019-рэ ильэсхэм Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мыльку приватизация зэрашырэм ехыллагь»

зыфиорэр, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2019-рэ ильэсүм чыэпьюгъум и 1-м ышыгъэ унашь N 257-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мыльку приватизация зэрашырэм шыкцэктэхэм ехыллагь» зыфиорэр йэубытылэ шыкцэктэхэм яшигъээз:

1. Кадастэр уасэр зыгъэнэфэрэ, аукционхэр зэхажэштим зэхажэштим Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мыльку электрон шыкцэктэхэм зэрэшэрэм ехыллагьэ къэбарыр къэралыгъо мыльку приватизация зэрашырэм хэбзэгъэуцугъэм диштэу секции «Приватизациер, бэджэндэр, фитыныгъэхэм ящэн» зыфиорэм, ЗАО-у

«Сбербанк-АСТ-м» иуниверсалнэ сатыу платформэ ригъэхъанэу:

1) приватизациемкэ шапхъэхэм (гуадзэу N 1-м);
 2) Комитетым къытыгъэ къэбарыр (гуадзэу N 2-м) атетэу.

2. Мы унашьор зэрагъэцактэхэрэм Комитетым итхаматэ игуадзэу А. М. йэшъхъэмафэм гъунэ льифынэу.

Комитетым итхаматэ И. П. БОЧАРНИКОВА
 къ. Мыецкуапэ,
 чыэпьюгъум и 8, 2019-рэ ильэс
 N 472

Ушу. Дунаим изэнэкъокъу

Иштихъу хегъахъо

Дунаим ушумкээ изэнэкъокъу Китайм икъалэу Шанхай щыкъуагъ. Урысыем ихэшьыпкыгъэ командэ хэтэу Кристина Морозовар зэлжэгъухэм ахэлэжьагъ.

Адыгэ Республикэм испорт еджаплэу N 2-м ипащэу, Урысыем ыкы Адыгейм язаслужене тренерэр Хьот Юныс кызыэртиуагъэу, Кристина Морозовам джэрзэр дунаим кызыдихыгъ.

Республикэм испорт еджаплэу N 2-м зыщызгъэсэрэ Кристина Морозовар килограмм 70-м нэс къээзычхэрэм янэкъокъуагъ. Адыгэ Республикэм изаслужене тренерэр Нэмитэкъо Аскэр ипащэу спорт зэнэкъокъухэм зафэхъязыры.

Адыгэ кыралыгъо университетийн физкультурэмрэ дзюдом-рэклэ и Институт ия 4-рэ курс К. Морозовар щеджэ, зэнэкъокъухэм хагъеунэфыкъирэ чыпхэр къацаидехы.

Урысыем изэнэкъокъу гього-

гъуи 6 дышъэр кызыихыгъ. Урысыем и Кубок фэгъэхыгъэхэ зэлжэгъухэм гьогогуи 5 дышъэр кызыихыгъ.

Тиспортсменкэ цэрыло Европэм изэнэкъокъу тыжыныр кызыфагъэшшошагъ. Дунаим и Кубок кыыдхыгъэнэм фэгъэхыгъэ зэлжэгъум джэрзэр кызыихыгъ.

Олимпиадэ джэгунхэм ахэхъэрэ спорт лъепкъэу боксымкэ Кыблэм изэнэкъокъу К. Морозовам дышъэр кызыдихыгъ.

— Кристина Морозовам кыныгъохэр щынэнгъэм щизэпичьгъэх,

— къелуватэ Адыгэ Республикэм изаслужене тренерэр Нэмитэкъо Аскэр. — Шэуджэн

районым иеджэплэ-интернат икэлэцкыкъуагъ щыкъуагъ. Пшашъэр ылъэ пытэу тауцонуу фежьи, спортын гукэ зыритьгъ. Тиспорт еджаплэу N 2-м ипащэу Хьот Юныс, физкультурэмрэ дзюдом-рэклэ Институтын ипащэу Бгуашэ Айдэмэр, нэмийкхэу Кристина Морозовам Ыпшэгъу кыфэхъхэрэм лъешэу тафэрэз. Пшашъэм лъепкъ шэн-хабзэхэр зэрэхъэх, гукэгъу хэлъ.

— Адыгэ Республикэм имэфэк мафэхэм сугуалэу сахэлажъэ,

— къытиуагъ Морозовам. — Цыфхэр зэфэнэгушлох. Урысыем Адыгейимэр якъэралыгъо буракхэр тэгъэбыйбатэх. Гьогу чыжээ сзытхэхъекъэ, Адыгэ Республикэм ибыракъ зыдэсштэ. Спортышхом гъэхъагъу щысшын

рэ Адыгэ Республикэм, сикэлээгэдэжхэм, тренерхэм афэсэхъыхы.

К. Морозовам Китайм джэрзэр кыызэрэхъыгъэм тигъэгушуагъ. Республикэм щаплууэ пшашъэм нэмийк зэнэкъокъухэм зафэхъязыры.

Зэхэзыщагъэр ыкы кыыдзыгъэхъирэ:
Адыгэ Республикэм лъэпкъ Иофхэмкэ, Икыб кыралхэм ачы-пэсурэ тильэпкъэгъухэм адьрияэ зэхъынгъэхмкэ ыкы кыэбар жыгъэм иамалхэмкэ и Комитет
Адрессыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыгъэр:
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
Редакцием авторхэм къайхырэ А4-кэ заджэхэрэ тхъапхэу зипчагъекъэ 5-м емыхъухэрэ ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлъэу, шрифттыр 12-м нахь цыкынэу щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхъгъэхэр редакцием зэхъялжээхъы.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщашихъятыгъэр:
Урысые Федерацием хэутын Иофхэмкэ, телевидение-хэмкэ ыкы зэлдээ-Исыккэ амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпхэрэхъыгъэм тигъэгушуагъ. Радиоадмиштэрэ шаплууэ пшашъэм нэмийк зэнэкъокъухэм зафэхъязыры.

номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаихъятыгъэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкимки

пчагъэр
4129

Индексхэр
П 4326
П 3816

Зак. 2623

Хэутын узчи-кэлхэнэу щыт уахтэр
Сыхытэр
18.00

Зыщаихъятыгъэр
уахтэр
Сыхытэр
18.00

Редактор
шахылайр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шахылайр
игуадзэр
Мэцлээ
С. А.

Пшэдэхъыжээхъыгъэр
зыхыырэ секретарыр
Хъурмэ
Х. Х.

Баскетбол. Суперлигэм ия 2-рэ куп

Текноныгъитуу

«Нефтехимик» Тобольск — «Динамо-МГТУ» Мыекуапэ — 73:101 (27:19, 9:28, 18:28, 19:26).

«Динамо»: Александров — 18, Гапошин, Абызов — 14, Еремин — 19, Кочнев — 24, Фещенко — 11, Хакын — 7, Суслов — 2, Милютин — 6, Майборода.

Апэрэ едзыгъор «Нефтехимиким» ыхынэми, Адыгэ Республикэм иешлахъохэм хэхъылшшохэр кыагъотыгъэх. Хагъэм иэтуор «Динамэм» ридээзэ, ухумэн иофхъохэри нахь дэгъо ыгъэцэлкагъэх.

Ятлонэрэ ешлэгъур

«Нефтехимик» — «Динамо» — 70:79 (19:23, 29:29, 13:16, 19:11). «Динамо» : Фещенко — 20, Гапо-

шин — 8, Абызов — 13, Еремин — 22, Кочнев — 12, Хакын, Суслов, Александров, Милютин — 4, Майборода.

Мыекуапэ «Динамо-МГТУ-м» итренер шхъялай, Адыгэ Республикэм изаслужене тренерэр Андрей Синельниковым изэфхъысыжхэм кыацахыгъэшыгъ тиешлахъохэр зэдийштэхэу текноныгъэм зэрэфэбэнагъэхэр.

Чөлөөгүйум и 19-м ыкы и 20-м куагъэхэ зэлжэгъухэм «Динамэм» текноныгъэр кыазэраачыдихыгъэм тигъэгушуагъ, суперлигэм ия 2-рэ куп щыклюрэ зэнэкъокъум гъэхъагъэшишын ылъэкъытэу тэлъите.

«Динамо-МГТУ-м» изичээзуу ешлэгъухэр Мыекуапэ щыклюшо. Спорт Унэшхоу «Ошьутенэм» чөлөөгүйум и 26 — 27-м «Эльбрус» ѩэрдэжескъалэ щыклюкъэшт.

Ильэс зэнэкъокъум «Динамэм» ешлэгъуи 4 илагь, 3-р кыхыыгъ.

Спорт щэрыоныр

Дышъэр кызыихыгъэ пшашъэр

Урысыем спорт щэрыонымкээ изэнэкъокъу Мыекуапэ щыкъуагъ. Хэгъэгум ишьольырхэм кыарыкыгъэхэм кэрахъомкээ, винтовкэмкээ псагъэм тегъэфэгъэнымкээ ялэпээсэнгъэ кыагъэлэгъуагъ.

Нэбгырэ 200-м нахьыбэ зэлжэгъухэм ахэлэжьагъ. Метрэ 25-кээ апэчыжэхэхэм кэрахъомкээ тегъэфэгъэнымкээ Адыгэ Республикэм испортсмен-хэм медалиту кыдаахыгъ.

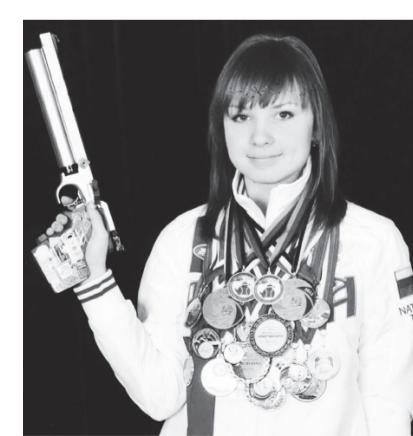
Спортымкэ мастерэр Ирина Серебрянскаям дышъэр кыыфагъэшшошагъ, спортымкэ дунэе класс зиэ мастерэр Александр

Алифиренкэм тыжыныр кыди-хыгъ.

Урысыем, Адыгейим язаслужене тренерэр Георгий Гуляченкэм И. Серебрянскайр ельсан. Урысыем спортымкэ изаслужене мастерэр, Олимпиадэ джэгунхэм ячемпионэр Сергей Алифиренкэр Александр Алифиренкэм ипащ.

Адыгейим ихэшьыпкыгъээ командэхэм ялэпээсэнгъэ зыщыхагъэхъорэ спорт еджаплэм ипащэу Кобл Зайдэ кытиуагъ И. Серебрянскаймэр А. Алифиренкэмрэ хэгъэгум ихэшьыпкыгъээ командэ хэтхэу тапэки залжэгъухэм зэрэхэлэжъэштхэр.

Сурэтим итыр: Ирина Серебрянскайр.

Нэкүубгъор зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТЫЛЬ Нурбай.